

2. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, је у Београду разговарао са академиком Иваном Клајном о обнављању часописа *Језик данас*.

2. априла 2014: из штампе је изашла 88 (2/2013) свеска *Зборника Матице српске за историју*.

3. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар, били су на састанку код Славише Грујића, покрајинског секретара за културу и потпредседника Владе АП Војводине.

3. априла 2014: поводом прославе јубилеја 150 година од пресељења Матице српске из Пеште у Нови Сад у Свечаној сали Матице српске одржано је предавање академика Василија Ђ. Крестића „Уједињена омладина српска“, а који је потом и отворио изложбу *Пресељење Матице српске из Пешће у Нови Сад (1864–2014)* (прилог).

3. априла 2014: у Свечаној сали Матице српске приређен је концерт флаутисткиње Иване Угричић, уз клавирску сарадњу Тее Димитријевић, а изведена су дела Ж. Мукеа, Ж. Хиа, П. Тафанела, Х. Дитијеа, Ж. Демерсмана и др.

4. априла 2014: проф. мр Ненад Остојић, потпредседник Матице српске, и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар, састали су се са господином Александром Милосављевићем, управником Српског народног позоришта, и разговарали о Свечаној академији поводом јубилеја 150 година од пресељења Матице српске из Пеште у Нови Сад.

4. априла 2014: у Свечаној сали Матице српске доц. др Милош Ковић одржао је прво предавање из програма обележавања годишњице Првог светског рата под насловом „Први светски рат у историографији: порекло ревиције“. Доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице

српске, поздравио је присутне и представио оквирни програм будућих предавања из овог циклуса.

4. и 11. априла 2014: у оквиру пратећег програма изложбе *Збирка одликовања Галерије Матице српске и Матице српске* одржана су два предавања: „Личности и догађаји у форми одликовања“ Душанке Маричић, вишег кустоса Војног музеја у Београду, и „Злато, сребро, месинг, бронза“ Ане Олајош, вишег конзерватора Музеја Војводине.

5. и 8. априла 2014: у Галерији Матице српске одржана је изложба дечјих радова *Ала је леј овај свей...* предшколске установе Маштоленд. Родитељи и деца су поред изложених радова уживали и у приредби на енглеском језику коју су приредили малишани из вртића.

5, 12. и 26. априла 2014: у Галерији Матице српске за најмлађе посетиоце одржане су три креативне радионице на тему *Хероји наше прошлости*: „Племић, херој отмености“ (5. април), „Војвода, херој храбрости“ (12. април) и „Писац, херој пера и мастила“ (26. април). Радионице су водили кустоси Галерије Јелена Огњановић, Владимир Вукас и Мирослава Жарков.

7. априла 2014: у Свечаној сали Матице српске, у организацији фирме Медијаинвент, додељена је награда *Кајетан Миша Анастасијевић*.

8. априла 2014: проф. емеритус др Славко Гордић учествовао је у раду Управног одбора Вукове задужбине у Београду.

8–10. априла 2014: Галерија Матице српске и организација Пер.Арт из Новог Сада представили су заједнички реализован пројекат „Уметност и инклузија. Инклузивне ликовне радионице у Галерији Матице српске“ путем постер презентације на Другој музејској конференцији *Meet, See, Do* одржаној у Тирани у организацији Балканске мреже.

9. априла 2014: одржана је седница Председништва Матице српске.

10. априла 2014: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, одржао је састанак са члановима Организационог одбора за прославу 150 година од пресељења Матице српске из Пеште у Нови Сад. Састанку су присуствовали и потпредседници Матице српске проф. мр Ненад Остојић (председник Одбора) и проф. др Бранко Бешлин, те господин Александар Милосављевић, управник Српског народног позоришта, као и мср Јелена Веселинов, управник послова Матице српске.

10. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, присуствовао је премијери драме *Рођендан јосифодина Нушића* Душана Ковачевића у част обележавања годишњице рођења нашег истакнутог комедиографа у Звездара театру.

11. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, дао је интервју за Радио Београд о 150-годишњици пресељења Матице српске из Пеште у Нови Сад.

11. априла 2014: у Галерији Матице српске одржана је промоција књиге *Слава и часић. Одликовања међу Србима, Срби међу одликовањима* Драгомира М. Ацовића. На промоцији су говорили: Милојко Кнежевић, уредник лексикографске редакције *Службеног јласника*, проф. др Александар Палавистра, археолог и хералдичар, проф. др Дарко Танасковић, оријенталиста и дипломата, и аутор.

12. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, на позив Његове ексцеленције Романа Вишчука (*Roman Waschuk*), канадског амбасадора, присуствовао је у Српском народном позоришту представи *Минус један* Великог канадског балета из Монтреала.

12. априла 2014: Галерија Матице српске је у оквиру програма *БИГ ускршње чаролије* у организацији Дечјег културног центра и Тржног центра БИГ, поводом ускршњих празника одржала креативну радионицу за децу „Како је настала Врбица”. Радионицу су водили кустоси Галерије Јелена Огњановић и Владимир Вукас.

14. априла 2014: одржан је Управни одбор Матице српске на којем је званично саопштена одлука да се свесрдно подржи иницијатива Друштва за српски језик и књижевност којом се изражава протест и забринутост због смањивања недељног фонда часова српског језика и књижевности у средњим стручним школама. Такође, објављена је и препорука Управног одбора Матице српске о употреби назива бошњачки а не босански језик.

14. априла 2014: мср Снежана Мишић, начелник Одељења за програме и презентацију Галерије Матице српске, учествовала је на семинару *EU Programmes and projects for culture. How to build a successful project*, који је водио консултант за европску политику и међународне односе Фондације Аквилеја Марко Маринуци (*Marco Marinucci*), у Градској кући у Сремској Митровици.

14–16. априла 2014: у Галерији Матице српске у сарадњи са Музичком омладином Новог Сада, у сусрет НОМУС-у, одржане су пројекције раритетних филмских остварења:

Кошћана Петра Коњовића, *How Like an Angel* британског састава и циркуске трупе I Fagiolini & Circa и снимак извођења *Руковешти* Стевана Ст. Мокрањца.

15. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, присуствовао је у Институту за српски језик у Београду конференцији за штампу на којој је саопштено име добитника награде *Павле Ивић* у организацији Славистичког друштва Србије, Одбора за доделу Награде и Института за српски језик САНУ. Награду су добили академици Иван Клајн и Предраг Пипер за књигу *Нормативна граматика српског језика* у издању Матице српске.

15. априла 2014: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, одржао је састанак са представницима ЈКП Информатика у саставу: Срђан Веселинов и Далиборка Димитријевић из Сектора за дигитализацију. Тим поводом разговарало се о сарадњи у вези са дигиталним приказом изложбе *150 година од пресељења Матице српске из Пеште у Нови Сад* коју је припремило Рукописно одељење поводом обележавања истоименог јубилеја. Састанку је присуствовала и мср Александра Јовановић, стручни сарадник Рукописног одељења.

15. априла 2014: изашла је априлска свеска *Лейојиса Матице српске* у којој је темат „Критика постколонијалне критике” (аутори су Жељко Милановић, Милош Јоцић и Ајдаз Ахмад).

16. априла 2014: одржана је седница Уређивачког одбора *Српске енциклопедије* у Београду.

16. априла 2014: у Свечаној сали Матице српске одржана је промоција *Досијеј у српској историји и култури*, посвећена животу и делу нашег просветитеља. Присутне су поздравили проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и госпођа Мирјана Драгаш, управница Задужбине Доситеј Обрадовић, а говорили су проф. емеритус др Славко Гордић, проф. др Душан Иванић и др Марко Недић.

17. априла 2014: господин Милош Вучевић, градоначелник Новог Сада, примио је проф. др Драгана Станића, председника Матице српске, а разговарали су о сарадњи градске управе и Матице српске.

17. априла 2014: у Свечаној сали Матице српске одржана је промоција књиге *Србија у Великом рату 1914–1918* проф. др Мире Радојевић и проф. др Љубодрага Димића, дописног члана САНУ. О књизи су, осим аутора, говорили и академици Василије Ђ. Крестић и Михаило Војводић. Присутне је поздравио проф. др Драган Станић, председник Матице српске.

21. априла 2014: одржана је седница Председништва Матице српске.

21. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, дао је интервју за ТВ 9.

22. априла 2014: на Свечаној академији поводом 40 година постојања Академије уметности на Универзитету у Новом Саду, у Српском народном позоришту Галерији Матице српске додељена је *Захвалница за дугогодишњу сарадњу и допринос раду Академије уметности у Новом Саду*.

22. априла 2014: Матица српска и Научно-истраживачко друштво студената биологије Јосиф Панчић обележили су два века од рођења Јосифа Панчића предавањем „Јосиф Панчић – живот и мисија” које је одржао доц. др Горан Аначков. Присутне су поздравили проф др Драган Станић, председник Матице српске, и Јелена Гаврилов, председница Друштва.

22. априла 2014: Библиотека Матице српске је у свом јавном каталогу приредила електронску изложбу поводом 450 година од рођења Вилијама Шекспира (1564–1616).

23. априла 2014: у Свечаној сали Матице српске у оквиру програма обележавања годишњице Првог светског рата проф. др Јован Максимовић одржао је предавање „Лекари пречани у српском цивилном и војном санитету”. Присутне је поздравио проф. др Бранко Бешлин, потпредседник Матице српске.

23. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, дао је интервју Љупки Ковачевић за Први програм Радио Београда.

23. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, присуствовао је гарнизонској прослави Дана војске у касарни на Југовићеву.

23. априла 2014: у Свечаној сали Матице српске приређен је концерт мецосопранисткиње Тамаре Марковић уз клавирску сарадњу Филипа Милисављевића. Гости концерта били су вишеструко награђивани ученици из Тамарине класе, Бригита Месарош, сопран, и Виктор Јускан, гитара. Изведена су дела Ђ. Бонончинија, М. Ђулијанија, А. Калдаре, Р. Штрауса, Р. Шумана, С. Рахмањинова, П. И. Чајковског, М. Милојевића, С. Христића, П. Коњовића.

23. априла 2014: поводом отварања изложбе *Уметности и власти: њејзажи из збирке Јосифа Броза Тита* у Галерији Матице српске одржана је конференција за новинаре. О сарадњи Галерије и Музеја историје Југославије на реализацији пројекта говорила је мср Снежана Мишић, начелник Одељења за програме и презентацију, док је о концепту изложбе и изложеним делима говорила ауторка изложбе Ана Панић, кустоскиња Музеја историје Југославије.

23. априла 2014: у Музеју староруске културе и уметности Андреј Рубљов (*Андрей Рублёв*) у Москви свечано је отворена изложба *Српска црквена уметности у Мађарској*, приређена у сарадњи Амбасаде Мађарске и Института Балаши (*Intézet Balasore*) – Мађарског културног центра у Москви, Српског црквеног музеја у Сентандреји и Галерије Матице српске. На отварању изложбе говорили су: Његово преосвештенство епископ будимски Г. Лукијан, господин Ференц Нађ Ребек (*Nagy Ferenc Rebek*), заменик шефа дипломатске мисије Мађарске у Руској Федерацији, мр Коста Вуковић, кустос Српског црквеног музеја у Сентандреји, др Даниела Королија Црквењаков, помоћник управника Галерије Матице српске, господин Андраш Барани (*Andras Barani*), директор Института Балаши – Мађарског културног центра у Москви и Генадиј Викторович Попов (*Геннадий Викторович Попов*), директор Музеја староруске културе и уметности Андреј Рубљов. У музичком делу програма учествовала је Бранка Башић, студент етномузикологије у Будимпешти изведбом сплета традиционалних песама Срба у Мађарској. Изложба је отворена уз присуство великог броја званица и медија, међу којима је био и господин Миливоје Ђуровић, први саветник Амбасаде Републике Србије у Руској Федерацији. Изложба је отворена до 8. јуна 2014. године.

24. априла 2014: у Свечаној сали Матице српске представљена је књига *Српска теологија 18. века – Ad fontem* протојереја-ставрофора проф. др Владимира Вукашиновића. Госте је поздравио проф. др Драган Станић, председник Матице српске, а о књизи су говорили Његово преосвештенство др Иринеј Буловић, епископ бачки, протојереј-ставрофор проф. Јован Петковић, ректор Богословије Свети Арсеније Сремац у Сремским Карловцима, Боривој Чалић и аутор.

24. априла 2014: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, одржао је састанак са представницима

JKП Информатика у саставу: Срђан Веселинов, информатичар, и Нивес Видаковић, руководилац Сектора за дигитализацију. Тим поводом представљена је дигитална презентација изложбе *150 година од пресељења Матице српске из Пешће у Нови Сад* коју је припремио тим из JKП Информатика. Такође је договорена и будућа сарадња која би подразумевала дигиталну презентацију здања Матице српске, као и сарадња са Рукописним одељењем Матице српске у вези са дигитализацијом Каталога Одељења. Састанку су присуствовале и мср Јелена Веселинов, управница послова Матице српске, и мср Александра Јовановић, стручни сарадник Рукописног одељења.

24. и 25. априла 2014: Библиотека Матице српске је у својој Учионици реализовала акредитовани семинар сталног стручног усавршавања под називом *Коришћење дигиталних ресурса у библиотекама*.

25. априла 2014: завршено је штампање десет књига петог кола Антологијске едиције *Десет векова српске књижевности* Издавачког центра Матице српске: *Циво Гундулић* приређивача Злате Бојовић, *Ђорђе Марковић Когер* Драгана Бошковића, *Вељко Пећровић* Ђорђа Деспића, *Десанка Максимовић* Станише Тутњевића, *Меша Селимовић* Јована Делића, *Михаило Лалић* Лидије Томић, *Бранко Ђојић* Стојана Ђорђића, *Душан Радовић* Петра Пијановића, *Павле Уринов* Ненада Шапоње и *Књиџа о Њејошу* Исидоре Секулић коју је приредила Слободанка Пековић.

25. априла 2014: Библиотеку Матице српске посетили су чланови Евангелистичког омладинског хора из Борнхајма у пратњи диригента Мари-Сузане Ротшилд (*Marie Susana Rotschild*).

25. априла 2014: у Галерији Матице српске отворена је изложба *Умешности и власи: њезажи из збирке Јосија Броза Тиша* коју су приредили Галерија Матице српске и Музеј историје Југославије. На отварању изложбе говорили су мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије, мр Неда Кнежевић, директорка Музеја историје Југославије, Ана Панић, ауторка изложбе, и Дејан Ристић, државни секретар у Министарству културе и информисања Републике Србије, који је и отворио изложбу. Отварању изложбе присуствовао је велики број пријатеља и сарадника Галерије, као и представници медија. Изложба је отворена до 18. јуна 2014. године.

26. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, присуствовао је премијери представе *Солунци њоре* у Народном позоришту у Београду.

28. априла 2014: одржана је седница Председништва Матице српске.

28. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, примио је господина Драгана Којића, директора Градске библиотеке у Новом Саду, а разговарали су о наставку сарадње.

28. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, проф. др Бранко Бешлин, потпредседник, и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар, представљали су Матицу српску у Српском културном центру у Вуковару. У програму је учествовао и др Небојша Кузмановић,

председник Друштва чланова Матице српске у Бачкој Паланци. Потписан је и протокол о сарадњи, а том приликом гости из Новог Сада поклонили су издања више Матичних наслова за будућу библиотеку. Договорено је и да ће Матица помагати реализацију програма Културног центра, те подстицати друге културне институције да помогну рад Српског културног центра у Вуковару.

28. априла 2014: Матицу српску посетила је група студентки русистике Одсека за славистику Филозофског факултета у Новом Саду.

29. априла 2014: у Сали за седнице Матице српске представљена је издавачка делатност и рад Друштва за српски језик и књижевност Србије. Присутне је поздравио проф. др Драган Станић, председник Матице српске, док су о издавачкој делатности Друштва говорили др Зона Мркаљ, проф. др Бошко Сувајић и проф. др Александар Милановић, председник Друштва.

30. априла 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, учествовао је у Културном центру Новог Сада у раду Организационог одбора за реализацију иницијативе да се Град Нови Сад кандидује за Европску престоницу културе 2020. године.

5. маја 2014: одржана је седница Председништва Матице српске.

5. маја 2014: одржана је седница Жирија за доделу Повеље за неговање језичке културе. Чланови Жирија у саставу: др Миодраг Матицки, председник, академик Предраг Пипер, проф. др Мато Пижурца, академик Слободан Реметић и проф. др Драган Станић донели су једногласну одлуку да се Повеље Матице српске за неговање српске језичке културе за 2013. годину доделе: **проф. Милораду Телебаку** за укупни допринос неговању српске језичке културе, **проф. мр Оливери Стојадиновић** за укупан допринос у наставном и научноистраживачком раду на афирмисању српске ћирилице, њеној лепоти и функционалности, те за организовање научних пројеката и изложби у земљи и свету, и **Вуковој задужбини** за допринос неговању културе српског језика и ћириличног писма у њеној укупној делатности, посебно у публикацијама, пре свега у листу *Задужбина* и часописима *Даница* и *Даница за младе*.

5. маја 2014: у Сали за седнице Матице српске одржана је конференција за штампу о актуелним догађајима у Матици српској. Конференцију је водио проф. др Драган Станић, председник Матице српске, а учествовали су и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар, и чланови Жирија за доделу Повеље Матице српске за неговање српске језичке културе, који су присутним представницима медија саопштили одлуку о наградама. Поред овога, разговарало се и о другим актуелним догађајима у Матици српској. Информацију о прослави поводом 150 година од пресељења Матице српске из Пешће у Нови Сад дали су проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар (Централна свечаност одржаће се 11. маја у Српском народном позоришту). Проф. Станић је саопштио да је Управни одбор Матице српске за новог управника њене Библиотеке имено-

вао Селимира Радуловића, садашњег директора Стеријиног позорја, угледног књижевника и истакнутог менаџера у култури. Истакнуте су изванредне заслуге досадашњег управника Библиотеке Мира Вуксановића, који је на овој дужности био 26 година. Вуксановић ће убудуће бити на челу Управног одбора Библиотеке, а наставиће да ради као главни уредник и директор Издавачког центра Матице српске. Проф. др Драган Станић обавестио је медије и да су челници Матице српске пре неколико дана били у Вуковару и потписали протокол о сарадњи с тамошњим Српским културним центром.

5. маја 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, одржао је у Коларчевој задужбини предавање „Нужни услови за вођење језичке политике” у оквиру циклуса *Српски језик и актуелна ишћања језичке полиишке*.

5. и 6. маја 2014: проф. др Бранко Бешлин, потпредседник Матице српске, учествовао је у раду Друге међународне дунавске конференције о култури *Дунав – културни ѿок Европе* у организацији Града Новог Сада, Културног центра Новог Сада и Европске дунавске академије.

5. маја 2014: мр Лолита Пејовић, стручни сарадник Галерије Матице српске учествовала је на Другој међународној дунавској конференцији о култури *Дунав – културни ѿок Европе* у Мастер центру у Новом Саду, коју су организовали Град Нови Сад, Културни центар Новог Сада и Европска дунавска академија са циљем да се оформи платформа за размену искустава из практичног локалног рада у култури.

5. и 6. маја 2014: у Галерији Матице српске је, у оквиру едукативног програма из превентивне конзервације за музејску мрежу Србије, одржана радионица *Паковање и транспорт музејских предмета* Централног института за конзервацију (ЦИК) из Београда.

6. маја 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, дао је интервју за ТВ Војводина о прослави 150-годишњице пресељења Матице српске из Пеште у Нови Сад и учествовао у емисији *Новосадске разледнице*.

6–9. маја 2014: у Галерији Матице српске покренут је нови циклус предавања *Ошворени ашћеље* са жељом да се стручњацима и широј јавности приближе начини и могућности конзервације и рестаурације уметничких дела. У оквиру рада Рестаураторског атељеа Галерије у Сталној поставци уметности XVIII века снимане су и испитиване иконе неинвазивним методама: инфрацрвена рефлектографија и XRF спектрометрија у сарадњи са Покрајинским заводом за заштиту споменика културе, Института за нуклеарне науке Винча и Централног института за конзервацију из Београда.

7. маја 2014: у Матици српској одржана је Прва седница Уредништва *Зборника Матице српске за друшћивене науке*.

7. маја 2014: проф. др Миодраг Матицки, потпредседник Матице српске, представљао је Матицу на свечаности у Амбасади Републике Пољске.

7. маја 2014: у Галерији Матице српске, у организацији Европског покрета Србије а у оквиру прославе Дана Европе одржана је трибина *Европски оквири српској филма на*

којој су говорили: Стефан Арсенијевић и Горан Радовановић, редитељи, Мирослав Могоровић, програмски директор, Петар Митрић, селектор, и Блажо Перовић, извршни продуцент Фестивала европског филма Палић, те Витомир Симурдић, новинар.

8. маја 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, учествовао је у раду конференције *Идентитет српској језика и културе* одржаној у Српској књижевној задрузи.

8. маја 2014: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, дао је интервју новинарки Даниели Павелки за Радио Беседу.

8. маја 2014: Матицу српску су посетили пензионери из Београда, бивши учитељи.

8, 15. и 22. маја 2014: у складу са договореном сарадњом са ЈКП Информатика отпочело се са припремом материјала за дигиталну презентацију здања Матице српске. На снимању репрезентативних просторија Матице српске радили су Андреј Антић, Огњен Вукмировић и Александар Ђурагић из Сектора за дигитализацију ЈКП Информатика.

8. маја 2014: Јелена Огњановић, кустос за едукацију Галерије Матице српске, је на конференцији за новинаре поводом Ноћи музеја 2014. одржаној у Инфо центру Туристичке организације Града Новог Сада, представила програм Галерије у Ноћи музеја.

9. маја 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, боравио је у Никшићу на промоцији своје књиге *Камена чшенија* и том приликом разговарао са епископом Јоаникијем о даљој сарадњи са Матицом српском.

9. маја 2014: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, представљао је Матицу српску на свечаном отварању међународне конференције *Словаци и Срби – историја и садашњост*, коју су у сали Скупштине АП Војводине организовали Национални савет словачке националне мањине, Матица словачка у Србији и Словачка евангеличка црква а.в. у Србији.

9. маја 2014: мср Снежана Мишић, начелник Одељења за програме и презентацију Галерије Матице српске, присуствовала је Скупштини Националног комитета ИСОМ-а у Галерији фресака у Београду.

9, 23. и 30. маја 2014: у оквиру пратећег програма изложбе *Уметност и власћ: ѿејзажи из збирке Јосија Броза Титија* одржана су два ауторска тумачења Ане Панић, кустоскиње Музеја историје Југославије (9. и 23. мај), *Представљање Музеја историје Јуославије и ѿејове колекције* (30. мај) и емитован је документарни серијал *Титови мемоари*.

10, 24. и 31. маја 2014: у оквиру пратећег програма изложбе *Уметност и власћ: ѿејзажи из збирке Јосија Броза Титија* током маја одржане су три креативне радионице за децу: „Упознајмо Титову збирку пејзажа” (10. мај), „Како се некада славила младост” (24. мај) и „Путујмо кроз градове” (31. мај), у којима су најмлађи посетиоци имали прилике да се на занимљив начин упознају са збирком слика Јосипа Броза Тита, историјом Југославије и различитим мотивима приказаним на пејзажима.

11. маја 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар, дали су изјаве новинарки Гордани Главинић за РТС поводом јубилеја 150 година од пресељења Матице српске из Пеште у Нови Сад.

11. маја 2014: на сцени „Јован Ђорђевић” у Српском народном позоришту одржана је Свечана академија поводом 150-годишњице пресељења Матице српске из Пеште у Нови Сад (прилог).

12. маја 2014: академику Василију Ђ. Крестићу за књигу *Срби у Угарској 1790–1918* (издање Матице српске) и проф. др Драгану Станићу (Ивану Негришорцу) за песничку збирку *Камена чипенија* уручена је награда Печат времена.

13. маја 2014: одржана је седница Председништва Матице српске.

14, 15. и 16. маја 2014: мр Душица Грбић, руководилац Одељења старе и ретке књиге и легата Библиотеке Матице српске, учествовала је у Софији на Међународној научној конференцији *Ајнос и словенски свет* у организацији Међународног фонда за реконструкцију и очување културног духовног наслеђа Манастира Св. Пантелејмона. Излагала је на тему „Рукописи Светогораца у Библиотеци Матице српске”.

14. маја 2014: у Галерији Матице српске одржана је заједничка конференција за новинаре три галерије на Тргу галерија поводом манифестација Ноћ музеја, Међународни Дан музеја и Недеља музеја. На конференцији су програме својих институција представили: мср Снежана Мишић, начелник Одељења за програме и презентацију Галерије, др Јасна Јованов, управница Спомен-збирке Павла Бељанског, и мр Лазар Марковић, директор Галерије ликовне уметности поклон-збирке Рајка Мамузића. Због проглашене ванредне ситуације у Републици Србији манифестација Ноћ музеја је одложена.

15. маја 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и проф. др Љиљана Пешикан Љуштановић, секретар Лексикографског одељења, присуствовали су састанку Одбора за обележавање Вукове годишњице у Српској академији наука и уметности.

15. маја 2014: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, примио је госпођу Душанку Манић са сарадницама Јеленом Стефановић и Сандром Стајић из Културног центра Новог Сада. На састанку су размотрене могућности представљања Матице српске у оквиру културне понуде Новог Сада на сајму у Улму.

15. маја 2014: проф. др Љубомирка Кркљуш, секретар Одељења за друштвене науке Матице српске, учествовала је у раду седнице Националног савета за високо образовање на позив Министарства за просвету и науку.

16. маја 2014: изашла је мајска свеска *Лейхойиса Мајице српске* у којој је темат „Идеја универзитета”, а аутори су Вилхелм фон Хумболт (*Wilhelm von Humboldt*), Мајкл Оукшат (*Michael Oukšat*), Зоран Димић, Драган Проле и Владимир Гвозден.

16. маја 2014: у Свечаном салону Матице српске уручене су Повеље Матице српске за неговање језичке културе. О

добитницима, господину Милораду Телебаку, мр Оливери Стојановић и Вуковој задужбини, говорили су проф. др Мато Пижурица, др Миодраг Матицки и проф. др Драган Станић.

18. маја 2014: у Галерији Матице српске је за Међународни Дан музеја одржано кустоско тумачење изложбе *Уметности и власи: њезажи из збирке Јосипа Броза Титија* током којег су посетиоци могли сазнати нешто више о пејзажима из Титове резиденције који представљају слике новог друштва и историјску потврду Југославије.

18–24. маја 2014: Галерија Матице српске обележила је Међународни Дан музеја и Недеља музеја. Према препоруци Међународног савета за музеје (ICOM) мото овогodiшњег Међународног Дана музеја и Недеље музеја био је *Музејске збирке њовезују*.

19. маја 2014: одржана је седница Председништва Матице српске.

19. маја 2014: у Свечаној сали Матице српске у оквиру програма обележавања годишњице Првог светског рата проф. др Бранко Момчиловић одржао је предавање „Алис и Клод Аскју, жртве Плаве гробнице”. Присутне је поздравио доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске.

19–20. маја 2014: др Драго Његован, стални члан сарадник, представљао је Матицу српску на Шестом међународном научном скупу о Јасеновцу у Бањалуци, у организацији Удружења Доња Градина, Међународне комисије за утврђивање истине о Јасеновцу и председника Републике Српске.

19. маја 2014: у Галерији Матице српске је под мотом *Музејске збирке њовезују вредности* одржана промоција каталога „Збирка одликовања Галерије Матице српске и Матице српске” Ратомира Кулића, музејског саветника Галерије, на којој су говорили: мср Снежана Мишић, начелник Одељења за програме и презентацију Галерије, доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, и аутор.

20. маја 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, присуствовао је сахрани академика Добрице Ђосића.

20. маја 2014: у Галерији Матице српске је под мотом *Музејске збирке њовезују мајићу и знање* постављена изложба дечјих радова „Потрага за благом” као резултат истоиме-

ног успешно реализованог едукативног програма за децу и „Дечји водич кроз Галерију Матице српске током 2013/2014. године” реализован у сарадњи Галерије Матице српске и Предшколске установе Радосно детињство.

21. маја 2014: одржана је седница Уређивачког одбора *Српске енциклопедије*.

21. маја 2014: проф. др Бранко Бешлин, потпредседник Матице српске, и доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар, примили су словеначког књижевника Драга Јанчара. На састанку је било речи о могућностима проширивања сарадње Матице српске и Матице словеначке.

21. маја 2014: Жири за доделу Бранкове награде Матице српске за школску 2012/13. годину за дипломске и семинарске радове у саставу: др Драгана Вукићевић, др Радослав Ераковић, др Војислав Јелић, др Горана Раичевић (председник) и др Зорица Хаџић прегледао је 29 приспелих радова, које су доставиле одговарајуће катедре факултета из Београда, Новог Пазара, Новог Сада, Сомбора и Приштине, те једногласно одлучио да додели: прву награду Милани Рајић, студенткињи Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, Одсек за српску књижевност, за рад „Ликови свештеника у ’Сеобама’ и ’Другој књизи Сеоба’ Милоша Црњанског”, две друге награде: Олги Илић, студенткињи Филолошког факултета Универзитета у Београду, Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, за рад „Природа моћи у ’Проклетој авлији’ Иве Андрића и ’Тврђави’ Меше Селимовића” и Виктору Шкорићу, студенту Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, Одсек за српску књижевност, за рад „Послератни стварни еп у поезији Душана Васиљева”, те три треће награде: Мирјани Ђурчић, студенткињи Филозофског факултета Универзитета у Београду, Одељење за класичне науке, за рад „Августиново хришћанско преусмерење античке реторике: *De doctrina Christiana, liber IV*”, Марији Слободи, студенткињи Филолошког факултета Универзитета у Београду, Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, за рад “’Песма у песми’ Бранка Радичевића”, Снежани Николић, студенткињи Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, Одсек за српску књижевност, за рад „Ерос и Танатос у приповеткама српских реалиста”. Награде ће бити уручене у понедељак 2. јуна у 12 сати у Салону Матице српске.

21. маја 2014: др Небојша Кузмановић, председник Друштва чланова Матице српске из Бачке Паланке, примио је у Матици српској проф. Јана Боћика, сарадника на пројекту *Словаци у Војводини* из Републике Словачке.

21. маја 2014: у Галерији Матице српске је под мотом *Музејске збирке њовезују традицију и савремено стваралаштво* одржана промоција књиге *Хроносејекџири Данила Вуксановића* Соње Јанков на којој су говорили: мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије, Владимир Копицл, директор Завода за културу Војводине, Соња Јанков, ауторка, и мр Данило Вуксановић, уметник.

22. маја 2014: у Галерији Матице српске је под мотом *Музејске збирке њовезују регионе* одржана презентација пројекта *Српска црквена уметност у Мађарској (Нови Сад*

– Сентандреја – Брисел – Москва) о којем су говорили мр Данило Вуксановић, виши конзерватор, и Дарко Деспотовић, конзерватор Галерије.

23. маја 2014: доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, учествовао је у раду Одбора за обележавање годишњице Михајла Пупина. Састанак је одржан у Матици српској, а присуствовали су и Милан Мицић, помоћник покрајинског секретаријата за културу, Александра Нинковић Ташић, потпредседник образовно-истраживачког друштва „Михајло Пупин”, Дејан Маслиновић, помоћник генералног секретара САНУ, Стеван Капунац, директор Дома културе у Идвору, Душко Белић, председник МЗ Идвор и Драгољуб Цуцић, директор регионалног центра за таленте „Михајло Пупин”.

23. маја 2014: Библиотека Матице српске организовала је у својој Учионици стручни семинар за библиотекарске високошколских библиотека у Војводини.

23. маја 2014: у Галерији Матице српске је под мотом *Музејске збирке њовезују инститиуције* одржано ауторско тумачење изложбе *Уметност и власт: њејажи из збирке Јосипа Броза Тита* Ане Панић, кустоскиње Музеја историје Југославије.

23–25. маја 2014: мрр Снежана Мишић, начелник Одељења за програме и презентацију Галерије Матице српске, на позив европске координаторке ICOM СЕСА, учествовала је на Годишњем састанку националних кореспондената ICOM СЕСА у Етнографском музеју у Загребу. На састанку су разматране могућности умрежавања музејских стручњака који се баве едукативним програмима у музејима и њихово заједничко учешће у европским пројектима.

24. маја 2014: у Галерији Матице српске је под мотом *Музејске збирке њовезују генерације* одржана креативна радионица за децу „Како се некада славила младост”, коју су водили Јелена Отђановић и Владимир Вукас, кустоси Галерије.

26. маја 2014: одржана је седница Председништва Матице српске.

26–29. маја 2014: Библиотека Матице српске организовала је полагање стручних испита у библиотечко-информационој делатности у мајском испитном року.

26–27. маја 2014: Ненад Војновић, секретар Галерије Матице српске, Биљана Ристић, начелник Одељења општих послова, мр Лолита Пејовић, стручни сарадник, и Дарко Деспотовић, конзерватор, присуствовали су међународној конференцији *Сигурност културне баштине SIGArt 2014* у Музеју сувремене уметности у Загребу.

27. маја 2014: Матицу српску посетио је господин Оскар Никовиц (*Nikowitz Oszkár*), амбасадор Републике Мађарске у Србији. На састанку са проф. др Драганом Станићем, председником Матице српске, и доц. др Ђорђем Ђурићем, генералним секретаром, договорена је сарадња око издавања периодичног зборника радова посвећеног српско-мађарским односима. У изради зборника ће са Матицом српском учествовати и сарадници Српског института из Будимпеште и Филозофског факултета у Новом Саду.

27. маја 2014: Матицу српску посетили су гости из албанског града Фијера, господин Екрем Дуљевић, председник Удружења Срба и оснивач српске школе у пратњи још два члана Удружења. Град Фијер је иначе други град по величини у Албанији и у нашој историји познат је као град кроз који је прошла српска војска приликом повлачења у Првом светском рату, а у којем данас живи око 2000 људи који се изјашњавају као Срби исламске вероисповести (иду и у цркву и у џамију, а славе Божић и Бајрам). Са историјатом и делатношћу Матице српске госте је упознала Јулка Ђукић, стручни сарадник Одељења за књижевност и језик.

27. маја 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и проф. др Бранко Бешлин, потпредседник, присуствовали су свечаном отварању Конфуцијевог института Универзитета у Новом Саду.

27. маја 2014: у Свечаној сали Матице српске одржана је промоција књиге *Аутономија мишљења. Нови разговори са Дарком Танасковићем* Милоша Јевтића. О књизи су го-

ворили Дарко Танасковић, Иван Негришорац, Горан Милашиновић и аутор.

28. маја 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, сусрео се са потенцијалним спонзорима ради договора о сарадњи у вези са зборником о Милошу Црњанском.

28. маја 2014: Библиотека Матице српске је у свом јавном каталогу приредила електронску изложбу поводом 100 година од рођења Михаја Аврамескуа (1914–1981).

29. маја 2014: Матицу српску посетили су Срђан Вербић, министар просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, и Немања Ђорђевић, посебни саветник министра. На састанку са члановима Председништва разговарано је о финансирању пројеката који се изводе у Матици српској са посебним акцентом на енциклопедијско-лексикографској делатности и на тешкоћама насталим због смањења финансијских средстава за пројекте. Предложене су мере за очување и стабилизацију пројеката који се изводе у Матици српској и изложен је захтев за повећање средстава које је Министарство одредило за ове намене.

29. маја 2014: у Свечаној сали Матице српске представљен је рад Српског института из Будимпеште и зборник радова *Сава Текелија и његово доба у оцлегалу савремене науке*. Присутне је поздравио проф. др Драган Станић, председник Матице српске, док су о организацији и програму рада Института говорили: Петар Ластић, директор,

и Золтан Бада (*Bada Zoltan*), научни сарадник Института, а о Зборнику проф. др Љубомирка Кркљуш, доц. др Ђорђе Ђурић и Снежана Мишић. Свечаности је присуствовао и господин Емил Варади (*Váradi Emil*), први секретар и аташе за културу Амбасаде Републике Мађарске.

30. маја 2014: у Матици српској одржан је састанак са представницима одсека за дигитализацију ЈКП Информатика. Састанку су присуствовали доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске, и мср Јелена Веселинов, управник послова, Горан Варга, помоћник директора ЈКП Информатика, и Срђан Веселинов, информатичар. Вођени су разговори о потписивању протокола о сарадњи Матице српске и ЈКП Информатика на дигитализацији.

30. маја 2014: Поводом Дана Светих Ђирила и Методија у Свечаној сали Матице српске беседио је протојереј-ставрофор проф. др Димитрије Калезић на тему „Солунска браћа у свом и нашем времену”. Делове службе Светим оцима равноапостолним Ђирилу и Методију говорио је глумац Томислав Кнежевић, а присутне је поздравио

проф. др Драган Станић, председник Матице српске.

30. маја 2014: у оквиру Одељења Матице српске за природне науке из штампе је изашла књига доценткиње Државног универзитета у Новом Пазару др Тање Солдатовић *Утицај сунчевих реакција комплекса йлаиине (II) са биомолекулима на њихову цијелићоксичност*.

30. маја 2014: одржана је седница Одбора Одељења Матице српске за сценске уметности и музику. Седници је председавала проф. др Мирјана Веселиновић Хофман, секретар Одељења.

30. маја 2014: Библиотека Матице српске је у својој Училици реализовала акредитовани семинар сталног стручног усавршавања под називом *Рад са корисницима у библиотеци*.

30. маја 2014: мср Снежана Мишић, начелник Одељења за програме и презентацију Галерије Матице српске, присуствовала је Завршној конференцији програма *Eurostart* коју су организовали АП Војводина и Аутономна регија Фриули-Венеција-Ђулија, у Великој сали Скупштине АП Војводине.

31. маја 2014: проф. др Драган Станић, председник Матице српске, посетио је манифестацију *Афоризам, виц, анегдоша* (АВА) у Сремским Карловцима и том приликом одржао поздравну реч.

ИЗЛОЖБА

Пресељење Матице српске из Пеште у Нови Сад (1864–2014)

Поводом прославе јубилеја 150 година од пресељења Матице српске из Пеште у Нови Сад у четвртак, 3. априла 2014. године у Свечаној сали Матице српске одржано је предавање академика Василија Ђ. Крестића „Уједињена омладина српска“, који је и отворио изложбу *Пресељење Матице српске из Пеште у Нови Сад (1864–2014)*. Поздравним речима присутнима су се обратили проф. др Драган Станић, председник Матице српске, и господин Вања Вученовић, помоћник градоначелника за културу. Аутори изложбе Соња Боб и мср Александра Јовановић, виши архивисти Рукописног одељења Матице српске су рукописима, преписком и фотографијама који

припадају Рукописном одељењу, али и експонатима који припадају Матичиним установама као и установама у чијем је оснивању учествовала, документовали историјат настанка Матице српске у Пешти, као и наставак њеног деловања и просперитета у Новом Саду. Изложбом се указује на оне личности и догађаје који су обележили најзначајније етапе из прошлости и будућности Матице српске, као и о стваралачком раду који је протекао у знаку очувања континуитета и традиционалне мисије коју су баштинили њени далековиди и мудри оснивачи и утемељивачи.

Избором грађе тежило се ка томе да се на што јаснији, упечатљивији и атрактивнији начин пред-

ставе доминантне вредности Матице српске кроз време, од њенога постанка до новијег периода. На изложби је приказано око 60 архивалија из Рукописног одељења, које представљају део изложбе распоређене у осам тематских целина (уз портрете часника и добротвора који су изложени у салонима Матице српске). Девета и последња целина посвећена је Библиотеци Матице српске, Галерији Матице српске, Музеју Војводине и Српском народном позоришту, установама на чији настанак и развој је Матица српска имала значајан утицај. Избором експоната, на најбољи начин, представљена је њихова делатност. Та целина садржи оригиналне експонате због чега је

њихово излагање ограничено на три недеље, почев од дана отварања изложбе. Галерија Матице српске је свој историјат представила кроз портрете знаменитих личности и управника Галерије од почетка њене професионализације, капитална издања и неколико одабраних експоната. Концепт и поставку дела изложбе који је посвећен Галерији Матице српске осмислили су и реализовали мр Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије, мср Снежана Мишић, виши кустос, и мр Данило Вуксановић, виши конзерватор. Овом догађају присуствовао је велики број званица.

Свечана академија

(поводом 150. годишњице пресељења Матице српске из Пеште у Нови Сад)

Прелазак Матице српске у Нови Сад био је од пресудног значаја за развој града као српског културног и интелектуалног средишта. Овде су већ постојали српска гимназија, читаоница и Српско народно позориште, док је Матица била културни узор Уједињеној омладини српској и позитивно утицала на развој српског новинарства и публицистике. Од тада је Нови Сад, с правом, постао познат као Српска Атина, а репутацију града културе задржао је до данашњих дана. Временом је Матица изнедрила и друге значајне културне институције, као што су Библиотека Матице српске, Галерија Матице српске и Музеј Војводине.

Мотиви за пресељење Матице српске из Пеште у Нови Сад појавили су се као последица Револуције 1848–1849. и промењених политичких околности, због чега је српски културни живот у Пешти готово

априла 1864. године. На пароброд *Напредак* укрпан је 61 сандук са Матичином имовином, која је била од непроцењивог значаја за српску културу, те управо ове године Матица српска с поносом обележава век и по

од пресељења и истиче свој плодотворни културни и научни рад у Новом Саду током протеклих 150 година.

Поздравну реч бројној публици упутили су Његово преосвештенство др Иринеј Буловић, епископ новосадски и бачки, сомборски и сегедински, госпођа Јасмина Митровић Марић, у својству представника председника Републике Србије, господин Славиша Грујић, потпредседник Владе Војводине и покрајински секретар за културу и јавно информисање, те господин Милош Вучевић, градоначелник Новог Сада.

у потпуности био замро, док се Нови Сад истицао као национални, економски и културни центар српског народа. Руководство Матице српске дефинисало је своју намеру о пресељењу ове институције на седници одржаној 18/30. августа 1851. године, којом је, у присуству владике Платона Атанацковића и других часника, председавао Павле Којић, председник Матице.

После вишегодишњег настојања да, ради успешнијег и плодотворнијег рада, дође до пресељења Матице српске из Пеште у Нови Сад, оно је најзад започело 28.

Беседу „Матица српска и њене заветне поруке: век и по трајања у Новом Саду“ одржао је проф. др Драган Станић, председник Матице српске. Између осталог, беседник је с посебном пажњом нагласио значај пресељења Матице српске у културолошком контексту јачања и неговања националних духовних вредности: „Култура све више постаје кључни чинилац који утврђује опстанак читавог једног народа у овим временима глобализације и новог Вавилона, у временима у којима се чује множина гласова различитих језика, вера и нација. Само народ са богатом

душом, са знањем и осећањима, са динамичним погледом на свет и отвореним вредносним системом може рачунати на будућност. Следимо ли Матичин пример из 1864. године, знаћемо поуздано да је у будућност најефикасније превозити се лађама *Слоге*

и *Напретка*. У такву будућност имамо разлога да верујемо. За такву будућност Матичини завети представљају драгоцене знакове поред пута, знакове које непрестано треба ишчитавати.”

У уметничком делу програма учествовали су Војвођански мешовити хор, који је под диригентском палицом Андреја Бурсаћа извео композиције Корнелија Станковића, Исидора Бајића, Роберта Толингера

и Стевана С. Мокрањца, Небојша Бабић, баритон и Јелена Кончар, сопран, који су уз клавирску пратњу Страхине Костића извели нумере из драме „Максим Црнојевић” и опере „Кнез од Зете”, као и глумци СНП Тијана Максимовић, Гордана Јошић Гајин, Предраг Момчиловић и Милован Филипковић, који су интерпретирали инсерте из записа о пресељењу Матице српске из Пеште у Нови Сад и текст „О Шекспировој тристагодишњици” Лазе Костића.

ПРЕСЕЉЕЊЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ ИЗ ПЕШТЕ У НОВИ САД (1864–2014) 150 година

Век и по Матице српске у Српској Атини

(1864–2014)

ГЛАСНИК МАТИЦЕ СРПСКЕ — ГЛАСИЛО МАТИЦЕ СРПСКЕ – ISSN 1452-6182
Приредили: Александра Јовановић, Вукица Туцаков, Љиљана Дражић и Владимир Ватић • *Прилози из Библиотеке Матице српске припремили:* Силвија Чамбер и Ивана Гргурић • *Прилози из Галерије Матице српске припремила:* Снежана Мишић • *Фотографије:* Бранислав Лучић и Саша Кулић • *За издавача:* доц. др Ђорђе Ђурић, генерални секретар Матице српске • *Тираж:* 500 примерака • *Штампа:* САЈНОС, Нови Сад • © *Ауторска права:* Матица српска

CIP — Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

061.22(497.113)

ГЛАСНИК Матице српске / одговорни уредник Ђорђе Ђурић. — Год. 1, бр. 1 (1946)—1949, бр. 12; 2008, бр. 1 (јуни)—. — Нови Сад : Матица српска, 1946—1949; 2008—. — 30 cm
Месечно.

МАТИЦА СРПСКА

MATICA SRPСКА

Улица Матице српске, број 1 • 21000 Нови Сад, Србија
Телефон: 021 527 622 • Телефакс 021 528 901

HQ: 1 Matice Srpske street • 21 000 Novi Sad, Serbia
Phone: + 381 21 527 622 • Telefax: + 381 21 528 901

E-mail: ms@maticasrpska.org.rs • www.maticasrpska.org.rs

ISSN 1452-6182

COBISS.SR-ID 56040711